

การให้วัคซีน ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

- การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค โดยการให้วัคซีนนั้นเป็นการกระตุ้นให้ร่างกายสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคขึ้นเอง วัคซีนส่วนใหญ่มีวิธีให้ทางการฉีดเข้าไปในร่างกาย วัคซีนที่ให้ทางการกิน คือ วัคซีนป้องกันโปลิโอ
- วัคซีนหลายชนิด ให้พร้อมกันได้ในวันเดียวกันแต่จำเป็นต้องฉีดคนละตำแหน่ง ในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขมีบริการให้วัคซีน 8 ชนิด ป้องกันโรคได้ 10 โรค คือ ป้องกันวัณโรค

ตับอักเสบบี คอตีบ ไอกรน
บาดทะยัก โปลิโอ หัด
ไข้มองอักเสบเจี คางทูม และ
หัดเยอรมัน

- การให้วัคซีนในเด็กต่ำกว่า 5 ปี มีกำหนดนัดหมาย การให้เมื่อแรกเกิด อายุ 2, 4, 6 และ 9 เดือน หนึ่งปี ครั้ง สองปีครั้ง และ 4 ปี
- นอกจากนั้นยังมีการให้วัคซีนในเด็กนักเรียนชั้น ป.1 ป.6 และหญิงมีครรภ์

หมายเหตุ

1. วัคซีนทุกชนิดถ้าไม่สามารถเริ่มให้ตามกำหนดได้ก็เริ่มให้ทันทีที่พบครั้งแรก
2. วัคซีนที่ต้องให้มากกว่า 1 ครั้ง หากเด็กเคยได้รับวัคซีนมาบ้างแล้ว และไม่มารับครั้งต่อไปตามกำหนดนัด ให้ฉีดวัคซีนครั้งต่อไปนั้นได้ทันทีเมื่อพบเด็ก โดยไม่ต้องเริ่มต้นครั้งที่ 1 ใหม่

ตารางการให้วัคซีนแก่เด็ก

ตามแผนการปฏิบัติงานของกระทรวงสาธารณสุข

อายุ	วัคซีนที่ให้
แรกเกิด	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนที่ป้องกันวัณโรค • วัคซีนป้องกันโรคคอตีบอักเสบบี ครั้งที่ 1
2 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนรวมป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก และ หยอดโปลิโอครั้งที่ 1 • ตับบักเสบบี ครั้งที่ 2
4 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนรวมป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก และ หยอดโปลิโอ ครั้งที่ 2
6 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก และ หยอดโปลิโอ ครั้งที่ 3 • ตับบักเสบบี ครั้งที่ 3
9 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนป้องกันโรคหัด หัดเยอรมัน คางทูม ครั้งที่ 1
1 1/2 ปี	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบครั้งที่ 1 และ 2 (โดยให้ห่างกัน 4 สัปดาห์) • วัคซีนรวมป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก และ หยอดโปลิโอ ครั้งที่ 4
2 1/2 ปี	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบครั้งที่ 3 • วัคซีนป้องกันโรคหัด หัดเยอรมัน คางทูม ครั้งที่ 2
4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก และ หยอดโปลิโอครั้งที่ 5
นักเรียน ป.1	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนป้องกันโรคหัด หัดเยอรมัน ในรายที่ได้รับ วัคซีนไม่ครบ 2 ครั้ง • วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก และ หยอด โปลิโอ ในรายที่ได้รับวัคซีนไม่ครบ 5 ครั้ง • วัคซีนป้องกันวัณโรค ในรายที่ไม่มีหลักฐานว่าไม่เคยได้รับเมื่อแรกเกิด
นักเรียน ป.6	<ul style="list-style-type: none"> • วัคซีนป้องกันบาดทะยัก คอตีบ

โปรดเก็บ สมุดประวัติการได้รับวัคซีน ของเด็กไว้ตลอดชีวิต

คำแนะนำเกี่ยวกับการได้รับวัคซีน

- เด็กที่เจ็บป่วยเล็กน้อย เช่น เป็นหวัด ไอ มีไข้ต่ำๆ สามารถรับวัคซีนได้

- หลังได้รับวัคซีนบางชนิดเด็กอาจมีอาการตัวร้อนเป็นไข้ ซึ่งจะหายได้ภายในระยะเวลาอันสั้น ผู้ปกครองควรเช็ดตัวเด็ก ให้คือน้ำมากๆ และให้ยาลดไข้ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ทันที

- ถ้าเด็กเคยมีประวัติแพ้ยา หรือเคยมีอาการรุนแรงหลังได้รับวัคซีน เช่น ชัก ไข้สูงมาก โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่ก่อนรับวัคซีนทุกครั้ง

- วัคซีนบางชนิดจำเป็นต้องได้รับมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อกระตุ้นร่างกายให้เสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านทานได้สูงพอในระดับที่ป้องกันโรคได้ ผู้ปกครองควรพาบุตรหลานไปรับวัคซีนตามนัดทุกครั้ง

ในกรณีที่ไม่สามารถไปรับวัคซีนได้ตามกำหนดนัด ให้รีบพาไปรับวัคซีนโดยเร็วที่สุด โดยไม่ต้องเริ่มตั้งต้นฉีดใหม่

อาการและการติดต่อ

ในโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

โรควัณโรค

อาการ : ไอเรื้อรัง มีไข้ต่ำๆ เมื่ออาหาร น้ำหนักตัวลด

การติดต่อ : โดยอาการไอหรือจาม ทำให้เชื้อกระจายไป
เข้าสู่ร่างกายทางการหายใจเอาเชื้อเข้าไป

โรคตับอักเสบบี

อาการ : เบื่ออาหาร อาเจียน ปวดท้อง มีไข้ต่ำๆ ตัวเหลือง ตาเหลือง

การติดต่อ : ทางเพศสัมพันธ์ , การใช้ของมีคมร่วมกัน , ทารกได้รับ
เชื้อจากมารดา

โรคโปลิโอ

อาการ : มีไข้ เจ็บคอ อาเจียน ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ มี

อาการอัมพาตกล้ามเนื้ออ่อนแรง อาการเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

การติดต่อ : ผู้ติดเชื้อจะขับถ่ายเชื้อโปลิโอออกมากทางอุจจาระ

มีการปนเปื้อน แล้วเข้าสู่คนอื่นโดยการผ่านเข้าทางปาก

โรคคอติบ

อาการ : มีอาการคล้ายคนเป็นไข้ในระยะแรก คือ มีไข้ต่ำๆ ไอมีเสียง

ก้อง เจ็บคอ เบื่ออาหาร มีแผ่นเนื้อเยื่อสีขาวปนเทาบนลิ้นไก่
และทอนซิล

การติดต่อ : ได้รับเชื้อจากผู้ป่วยโดยตรงจากการไอ จาม รดกัน การ
พูดคุยในระยะใกล้ชิด ใช้ภาชนะร่วมกัน

โรคไอกรน

อาการ : เริ่มแรกมีอาการคล้ายไข้หวัด มีไข้ต่ำๆ ตาแดง น้ำตาไหล ไอ

แห้งๆ ไม่มีเสมหะ หายใจเข้าอย่างแรง มีเสียงวูบ ซึ่งเกิดจาก
การมีลมเข้า อาจมีอาการหน้าเขียว หยุตหายใจ

การติดต่อ : ไอ จามรดกัน โดยตรง

โรคบาดทะยัก

อาการ : ในเด็กเล็กดูคนมึนเมาปาก ขากรรไกรแข็ง หน้าอิมแสดะ

ทั้งในเด็กเล็ก/ เด็กโต/ ผู้ใหญ่ จะมีอาการชักกระตุก

เมื่อมีเสียงดัง หรือ เมื่อจับตัว

การติดต่อ : เชื้อที่อยู่ในพื้นดิน และมูลสัตว์ จะเข้าสู่ร่างกาย

ได้ทางบาดแผล เช่น ตะปูตำ ไฟไหม้ การใช้ไม้

หรือต้นหญ้าและฟันที่ผุหรือแคะหูทำให้เกิดการ
อักเสบ

โรคหัด

อาการ : ไข้สูง ไอ ผื่น ตาแดง หรือตาแฉะ

การติดต่อ : ไอ จาม รดกันในระยะใกล้ชิด

โรคหัดเยอรมัน

อาการ : มีไข้ต่ำๆ ปวดท้อง รู้สึกไม่สบายตัวคล้ายเป็นหวัด มี

ผื่นสีชมพูจางๆขึ้น จากบริเวณใบหน้าแล้วลามไป

ทั้งตัว

การติดต่อ : ไอ จาม รดกัน

โรคคางทูม

อาการ : มีไข้ต่ำๆ เบื่ออาหาร ปวดเมื่อยตามตัว บริเวณหน้า หู

และขากรรไกร มีต่อมโตจนคลำได้

การติดต่อ : ทางการหายใจ และสัมผัสกับน้ำลายของผู้ป่วย

เช่น การกินน้ำและอาหารโดยใช้ภาชนะร่วมกัน

โรคไข้มองอักเสบ เจอี

อาการ : ไข้ ปวดเมื่อย อ่อนเพลีย อาเจียน ง่วงซึมไม่รู้สึกรักตัว

การติดต่อ : ถูกยุงที่มีเชื้อไข้มองอักเสบ เจอี กัด

รักลูก

ด้วยวัคซีน

ผลิต / เผยแพร่โดย กลุ่มงานสุขศึกษา

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

จังหวัดนครสวรรค์

โทร 056 - 219888 ต่อ 5200, 9801